

Kommunalanställdas Nordiska Samarbete (KNS)

Org nr 802005-6027

Årsredovisning

för räkenskapsåret 2021

Styrelsen avger följande årsredovisning.

Innehåll	Sida
- förvaltningsberättelse	2
- resultaträkning	11
- balansräkning	12
- noter	13

Om inte annat särskilt anges, redovisas alla belopp i kronor. Uppgifter inom parentes avser föregående år.

Förvaltningsberättelse

Allmänt om verksamheten

Kommunalanställdas Nordiska Samarbete, (KNS) är ett samarbetsorgan mellan Fag og Arbejde, FOA i Danmark, Förbundet för den Offentliga Sektorn och Velfärdsområdena, JHL i Finland, Fagforbundet i Norge och Svenska Kommunalarbetareförbundet, Kommunal i Sverige.

KNS är en ideell organisation med följande uppgift enligt stadgarnas § 2

KNS skall verka för en demokratisk samhällsordning, social rättvisa, ett rikt kulturliv, jämställdhet mellan kvinnor och män samt nordiskt, europeiskt och internationellt fackligt samarbete. De anslutna förbunden stödjer varandra vid arbetskonflikter. Förbunden skall informera varandra om förhållandena i respektive land, särskilt vad gäller de fackliga frågorna. KNS strävar efter att nå enhetliga ståndpunkter i arbetet med NOFS, EPSU och PSI.

KNS skall ansvara för att Stödfonden upprätthålls och förvaltas enligt fondens stadgar.

Främjande av ändamålet

Styrelsen

Mette Nord har varit ordförande för styrelsen. Lars Randerz har varit kassör i KNS. Övriga styrelseledamöter har varit Tobias Baudin (t o m 6 november 2021), Malin Ragnegård (fr o m 7 november 2021), Mona Striib och Päivi Niemi-Laine. Kjartan Lund har varit KNS' generalsekreterare. Under 2021 genomförde styrelsen fyra styrelsemöten som alla var digitala möten i följd av Coronakrisen. Det var det andra året som styrelsemötena genomfördes digitalt. Planen var att genomföra två digitala möten och två fysiska möten men som en följd av smittsituationen blev samtliga möten digitala. Fasta ärenden på mötena har varit:

- Planering och evaluering av konferenser
- Samordning av synpunkter på aktuella EPSU/PSI-saker
- Solidaritetsprojekt
- Likalön
- Den facklig-politiska situationen i de nordiska länderna

Vidare har styrelsen haft en rad teman som behandlats på mötena. Bland dessa finns:

- Långvariga symtom efter en Covid-19-infektion
- Covid-19 som arbetsskada. Yrkesskadeförsäkring.
- Ekonomin i de nordiska länderna efter pandemin
- Hur få högre deltagande i arbetslivet bland ungdomar och invandrare
- Planering och förberedelser inför representantskapsmötet.
- Förbundens arbete med ojämlika löner.

Representantskapsmötet 2021

Representantskapsmötet blev liksom styrelsemötena genomfört digitalt som en följd av pandemin. Mötet kortades också till en dag i stället för två dagar, som det skulle ha varit om det genomförts fysiskt. Mötet var den 22 juni.

Mette Nord öppnade mötet och blev också vald till mötesordförande. Representantskapet hade samlat 41 deltagare inklusive sekretariatet. Verksamhetsberättelse, årsredovisning och budget samt medlemsavgift godkändes enhälligt utan ändringar. Detsamma gäller verksamhetsberättelse, årsredovisning och budget för den Nordiska Solidaritetsstiftelsen.

Förbundens rapporter

Mona Striib berättade att FOA har haft ett annorlunda 2020 med många utmaningar som en följd av Coronasituationen, liksom även de övriga förbunden. En av många uppgifter som krävt mycket tid och engagemang är de avtalsförhandlingar som har genomförts under pandemin. Alla förbund har lyckats skriva avtal utom Dansk Sygeplejerråd. Trots att förbundet förordade resultatet valde medlemmarna att säga nej, med den följderna att de är i konflikt. I övrigt har som nämnts, Corona präglat verksamheten för många av FOA:s medlemsgrupper. FOA har arbetat mycket med den nya regeringen för att utforma politiken på de områden som är särskilt viktiga för FOA:s medlemmar. Ett av huvudbudskapen har varit att resurser måste följa med nya uppgifter som också tar hänsyn till befolkningsutvecklingen. Förbundet har haft en betydande framgång med det politiska arbetet på områden som är viktiga för medlemmarna.

Tobias Baudin tog utgångspunkt i att det i Sverige för närvarande är en mycket osäker politisk situation, efter att en majoritet i går röstade ja i en misstroendeomröstning mot statsminister Stefan Löfven och regeringen. Detta hänger ju ihop med resultatet av valet 2018 då inget av blocken fick en majoritet och S har varit beroende av stöd från bland annat Vänsterpartiet för att få majoritet i riksdagen. Två frågor har varit avgörande för Vänsterpartiets röstning om misstroende. Den ena var att göra arbetsrätten (Lagen om anställningsskydd, LAS) mer flexibel och den andra frågan var om det skulle bli möjligt att ta ut marknadshyror för hyreslägenheter. Det var den senare som var den aktuella frågan nu. Ingen vet hur detta kommer att sluta, men inom två veckor har vi svaret, om det blir ett extraval före den 19 september eller om en ny regering kan bildas. I övrigt hänvisas till den skriftliga rapporten för mer information om Kommunals egen verksamhet de senaste två åren som har gett en stadig tillväxt i medlemsantalet.

Mette Nord berättade att Norge nu är inne i ett valår och att vi har den blåaste regeringen sedan andra världskriget. En ultrakonservativ regering som har sett till att olikheterna konsekvent har ökat under de åtta åren de har suttit vid makten. Exempelvis har det aldrig varit fler barn i fattiga familjer. Samtidigt har regeringen gett landet en skattelättnadsfest för de rika. Vidare privatiserar de välfärdstjänster så långt det låter sig göras. Arbejderpartiet har följaktligen valt "Nu är det vanligt folks tur" som slagord för sin valrörelse. Vi har dessutom haft en tuff löneuppgörelse nu under pandemin. Högskolegrupperna med lärare och sjuksköterskor i spetsen valde att gå ut i konflikt och menar att de ska ha högre löneökningar än alla andra grupper.

Päivi Niemi-Laine fortsatte där Mette slutade, med att uttrycka sin bekymring över fragmenteringen inom fackrörelsen. Olika yrkesgrupper kämpar nu mot varandra och ser ut att ha glömt ideologin.

aw

Sjuksköterskorna är den stora yrkesgruppen som haft den bästa löneutvecklingen i Finland de senaste åren. Samtidigt fortsätter privata arbetsgivare i Finland att insistera på att de enbart vill ha lokala och inga centrala avtal. Svaret från de fackliga organisationerna måste vara att bli tuffare i lönekraven. I diskussionen efter förbundsrapporterna rådde enighet om att KNS måste planera temat "Bruket av strejkvapnet" på dagordningen i ett eller annat sammanhang.

SAMAK-rapport om heltid och hälsa

Partisekreteraren i det norska Arbejderpartiet, Kjersti Stenseng har varit ordförande för SAMAK:s arbete med temat "Hälsa, välfärd, heltid". Hon höll en inledning om detta arbete för representantskapet. Heltid inom hälso- och omsorgssektorn var en viktig punkt i valrörelsen i Norge 2019 och har blivit ännu mer aktuellt i hela Norden som en följd av Coronapandemin. SAMAK:s arbete har inte inkluderat någon ny forskning utan tagit utgångspunkt i den kunskap som redan finns både i en facklig och i en politisk vinkling. Det har varit naturligt att ha fokus på hälso- och omsorgssektorn eftersom problemet är särskilt utbrett här. Det är också viktigt att ha med sig att situationen är något olika i de nordiska länderna även om problemställningen gäller för alla länder. Det är minst deltidsarbete i Finland och mest i Norge och Island av de nordiska länderna.

Arbetets slutsats är att det är viktigt att heltid ses som normen och utgångspunkten för bemanningen i sektorn. Exempelvis arbetar 7 av 10 inom hälso- och omsorgssektorn i norska kommuner deltid. Därför ska Arbejderpartiet nu ha rätten till ökad tjänstegrad in i lagstiftningen. Bevisbördan ska ligga hos arbetsgivaren och inte hos den enskilda anställda. Här syns också en tydlig könsdimension eftersom det är långt fler kvinnor än män som arbetar deltid. Det är också en tydlig trend att deltid ökar med sjunkande formell kompetens. Frågan är viktig också utifrån ett kvalitetsperspektiv. Pandemin har visat oss att vi blir mer sårbara med mycket deltid i en sådan situation. Kvaliteten sjunker också vid en kommersialisering av tjänsterna.

Internationellt fackligt solidaritetsarbete

Anne Perttula som arbetar på PSI:s avdelning för Internationellt fackligt solidaritetsarbete var temats föredragare. Hon startade med en generell presentation av PSI och de generella prioriteringar PSI har gjort innevarande kongressperiod. Därefter talade hon om det fackliga solidaritetsarbetet. De projekt som drivs är oftast i samarbete mellan förbund i den norra delen av Europa (+CUPE i Kanada) och förbund på det sydliga halvklotet. Totalt administrerar PSI något över 50 olika projekt globalt.

KNS är en av många viktiga bidragsgivare i detta sammanhang. De senaste åren har KNS deltagit i projekt i Anderna och dessutom i flera projekt i Asien: Thailand, Filippinerna, Indonesien, Pakistan och ett regionalt projekt knutet till arbetet med den asiatiska utvecklingsbanken (ADB). För närvarande är det projekten i Indonesien och i Pakistan som drivs som ett samarbete mellan KNS, PSI och de lokala förbunden. Särskilt värt att nämna är projektet i Pakistan med "Lady Health Workers". Detta är en grupp, uteslutande kvinnor, som arbetar med vaccination, primärvårdstjänster, familjeplanering och kostrådgivning till familjer i hela Pakistan. De har mycket svåra arbetsförhållanden och har varit utsatta för våld och trakasserier, har inte fått lön utbetald och blivit nekade att organisera sig. Nu är de godkända som fackförening och får lön utbetald och får mycket stöd hos befolkningen. Detta är ett projekt som KNS stödjer tillsammans med FORSA på Irland och som kommer att fortsätta.

W

Kommunal/Friedrich Ebert Stiftung (FES) rapport om Corona i äldreomsorgen

Lisa Pelling som är utredningschef på Arena Idé höll en inledning om rapporten som har studerat äldreomsorgens erfarenheter under pandemin i nio europeiska länder. Däribland de nordiska. Pandemin drabbade en sektor som redan var underfinansierad, underbemannad och lågprioriterad. Dessutom var det brist på kompetens, ökande privatisering och sjunkande organisationsgrad i sektorn. Allt detta bidrog till att äldreomsorgen inte blev prioriterad, särskilt i starten av krisen och gjorde att nästan hälften av alla dödsfall har inträffat inom äldreomsorgen. Det var stora brister både när det gäller arbetsmiljö och -villkor som bidrog till bristerna i skyddet av de äldre. Personlig skyddsutrustning blev inte heller prioriterad för äldreomsorgen och många måste arbeta utan godkänd skyddsutrustning. Orimlig användning av övertid och dåliga sjuklönesystem i flera av länderna gjorde att folk gick till arbetet när de borde ha varit hemma.

De anställda och deras representanter blev i allt för liten grad involverade i utformningen av riktlinjer för verksamheterna inom äldreomsorgen. I flera länder måste de anställdas representanter kämpa väldigt hårt för att få till arbetsmiljöinspektioner när de varslade om problem knutna till arbetstider, skyddsutrustning, bemanning, sjukdom och flera andra förhållanden. Vidare har privatiseringen och fragmenteringen av äldreomsorgen gjort det svårare att etablera en gemensam strategi, styrning och kontroll av att regler och riktlinjer blir följda som de ska. Nyliberala idéer har varit ett stort problem under pandemin.

Nästa representantskapsmöte kommer att hållas 2023 som en följd av att PSI har senarelagt sin kongress.

Sekretariatet

KNS' sekretariat har bestått av Lena Nöjd som administrativ sekreterare och Kjartan Lund som generalsekreterare.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Konferenser 2021

Under år 2021 genomfördes två konferenser. Dessa blev i likhet med året dessförinnan, genomförda digitalt som en följd av Coronapandemin.

Rapport från KNS-konferensen med tema Ojämlika löner den 3 - 4 mars 2021

Konferensen genomfördes som en digital konferens den 3 - 4 mars 2021 mellan 9 - 13. Konferensen samlade totalt 39 deltagare inklusive KNS sekretariat.

KNS och Fagforbundets ordförande Mette Nord öppnade konferensen. Hon inledde med att säga att alla är eniga om problemet och mycket av det formella, som exempelvis lagstiftningen är på plats. Ändå finns ojämlika löner. Också i offentlig sektor, även om skillnaderna där är minst. I genomsnitt tjänar kvinnor i Norge 87,5 % av mäns löner. Hon pekade vidare på tre huvudproblem som orsak till ojämlika löner: Kvinnor arbetar mycket deltid, lokal lönebildning ökar skillnaderna mellan kvinnor och män och detsamma gör pensionssystemen.

aw

Första temat var en genomgång av den aktuella situationen när det gäller ojämlika löner i de fyra länderna. Pia Heidi Nielsen (FOA), Youssef Zad (JHL), Torbjörn Dalin och Ludvig Lundstedt (Kommunal) och Anne Green Nilsen (Fagforbundet) orienterade om situationen i sina respektive länder. Orienteringarna visade att situationen är ganska lik i de fyra länderna. Kvinnors andel av mäns löner ligger strax över 85 % i alla länder. Det är också mer jämställda löner i offentlig sektor än i privat sektor. Det är också större variationer i privat sektor. Alla förbund pekar på de mycket könsuppdelade arbetsmarknaderna som en viktig orsak till olikheterna. Detsamma gäller den höga andelen kvinnor som arbetar deltid. Löneskillnader mellan män och kvinnor blir stadigt mindre i alla länder, men det går fortsatt alldeles för sakta.

”Betydelsen av öppenhet i lönebildningen för jämlika löner” var nästa tema. Huvudinledare var Jukka Maarianvaara som är jämställdhetsombud i Finland. Det är större öppenhet i lön i offentlig sektor än i privat sektor, något som beror på lagstiftningen. Det krävs lagändringar för att få till större öppenhet, något som är nödvändigt för att kunna bevisa diskriminering. Som det är nu är det väldigt byråkratiska ordningar som gör det väldigt svårt att få ut nödvändig information. I kommentarerna från de andra länderna framkom att situationen är ganska lik i alla fyra länderna. Det är också väldigt begränsat vad som finns i form av sanktionsmöjligheter.

Det tredje och sista temat den första dagen var ”Covid-19 och jämlika löner”. Bjørn Dupi och Baard Jordfald från forskningsstiftelsen FAFO i Norge var inledare. Generellt kan man säga att konsekvenser av nedgångskonjunkturer fördelas olika. Könsuppdelade arbetsmarknader ger olika utslag för män och kvinnor. Mäns löner varierar vanligtvis mer i takt med konjunkturerna än kvinnors. Denna gång är det annorlunda, eftersom kvinnoyrken i privat sektor är så hårt drabbade av krisen. Det gäller bland annat detaljhandel, hotell, restaurang och andra tillhandahållanden av privata tjänster. Att förlora arbetet i nedgångstider ger ofta en sämre löneutveckling i flera år. Vinnare är kvinnor i offentlig sektor som har haft säkra och samhällskritiska arbeten. Det blir spännande att se vad det kommer att innebära för deras löneutveckling framöver.

Dag två startade med att Ludvig Lundstedt presenterade Kommunals rapport om ”Värdediskriminering”. Ett av de största problemen är den stora andelen kvinnor som arbetar deltid. Allra störst är detta problem inom äldreomsorgen. Det är också ett genomgående problem att yrken där det arbetar många kvinnor generellt medför lägre löner än yrken där det arbetar många män. Det klassiska exemplet är skillnaden mellan en bilmekaniker och en undersköterska, där bilmekanikern tjänar i genomsnitt 3000 kronor mer i månaden än undersköterskan. Kommunal har under 2000-talet prövat olika strategier för att försöka få till ändringar: Låglönesatsningar, sektorsatsningar och jämställdhetspotter. Alla de tre strategierna har gett resultat på kort sikt, som inte har visat sig vara hållbara på lång sikt. Kommunal bestämde sig därför att satsa på en ny strategi som omfattade yrkesgruppen undersköterskor, den största yrkesgruppen med 180 000 anställda. Detta gav bra resultat perioden 2016 - 2018 och man bestämde sig för att utvidga satsningen till att omfatta alla yrkesutbildningar inom vård, skola och omsorg 2020. Ännu en gång visade sig denna strategi vara lyckad och Kommunal kunde uppnå ett mycket bra avtal för dessa kvinnodominerade yrkesgrupper.

Efter inledningen kommenterade de övriga förbunden. Alla tre uttryckte att de känner igen mycket. Det kan verka som om mer eller mindre alla speciella satsningar ger resultat på kort sikt, men att de sällan ger varaktiga resultat. Det är särskilt den stora andelen kvinnor som arbetar deltid och den könsuppdelade arbetsmarknaden som är de stora utmaningarna.

Nästa tema var ”Medlingsinstitutet och jämställda löner”. Inledare var Irene Wennemo som är

aw

generaldirektör för Medlingsinstitutet i Sverige. Hon startade med att understryka att också medlingsinstitutet är mycket involverade i de många olika problemställningarna knutna till jämställda löner. Hon pekade på att löneskillnaderna blir allt mindre från år till år. Hon menade också att utvecklingen går allt fortare. Hon menar att en av orsakerna är att det blir allt fler kvinnor i högavlönade yrken och att det blir allt fler kvinnliga chefer. Det gör att utvecklingen går fortare i tjänstemannayrken än i arbetaryrken. I några yrken sker det lite och det finns en tendens att vi får fler kvinnor i mansdominerade yrken men man ser inte samma tendens när det gäller män i kvinnodominerade yrken.

Sista inledningen handlade om "Arbetet med jämställda löner på Island", med inledare Tryggvi Hallgrímsson från Islands Jämställdhetsdirektorat. Han startade med att understryka att Island inte är något jämställdhetsparadis, även om landet har det lägsta lönegapet mellan män och kvinnor med 7,6 %. Den viktigaste orsaken till löneskillnaderna är också här den könsuppdelade arbetsmarknaden. Island har infört en standard för jämställda löner som implementerades först 2018 efter mer än 5 års förarbete efter att standarden beslutades i december 2012. Den innebär bland annat att alla verksamheter med mer än 25 anställda ska ha en plan för jämställda löner. Standarden kräver också andra jämställdhetsåtgärder med tillhörande förbättringsplaner. Allt detta ska presenteras för de anställda. Eftersom standarden har existerat så pass kort tid är det ännu lite data som kan berätta hur den fungerar. I likhet med flera andra av inledarna menar också Hallgrímsson att det krävs större öppenhet om löneförhållanden särskilt i privat sektor för att ytterligare förbättra situationen med jämställda löner. Han pekade dessutom på flera andra förhållanden som är viktiga för att Island hamnar så högt på jämställdhetsindexet. Lika rättigheter inom områden som utbildning, hälsa, ekonomi och inte minst politik är väldigt viktiga. Något han understryker gäller alla de nordiska länderna.

Kjartan Lund sammanfattade och avslutade konferensen och tackade alla medverkande för insatsen.

Rapport från KNS-konferensen med tema "Coronas betydelse för välfärden" 6 - 7 oktober 2021

Konferensen genomfördes som en digital konferens den 6 - 7 oktober mellan 9 - 13. Konferensen samlade totalt 45 deltagare inklusive tolkar och KNS sekretariat.

Mona Striib, ordförande i FOA, öppnade konferensen. Hon gick igenom temana i programmet för konferensen och uppmanade deltagarna till att vara aktiva i diskussionerna som vi kommer att ha. Därefter följde en kort presentationsrunda av alla deltagare.

"Förbundens viktigaste erfarenheter från pandemin" var första temat på konferensen. Merja Hyvärinen (JHL), Sissel Skoghaug (Fagforbundet), Mona Striib (FOA) och Zdenka Mardetko (Kommunal) presenterade sina respektive förbunds erfarenheter från pandemin. Av naturliga skäl skiljde sig erfarenheterna något men många erfarenheter gick igen i alla länderna. Exempelvis var inget av länderna förberedd när pandemin kom. Beredskapen var överlag alltför dålig. Nedskärningar i offentliga budgetar under lång tid har bidragit till sämre beredskap och problem på flera områden men särskilt inom äldreomsorgen. Jämfört med resten av världen har däremot den nordiska modellen och välfärdsstaterna visat sig vara starka nog och avgörande i den situationen vi hamnade i. Många har dessutom fått upp ögonen för hur underfinansierad äldreomsorgen har varit också här i Norden.

Cw

Konferensens andra tema var "Den nordiska välfärdsmodellen under och efter pandemin". Inledare var Heikki Hiilamo, professor vid Helsingfors universitet. Han startade med att konstatera att vi inte på långa vägar är klara med pandemin. Det är därför svårt att svara på hur mycket pandemin har kostat. Det vi kan slå fast är att pandemin har kostat mycket. Inte bara ekonomiskt, utan också när det gäller hälsa, liv och sociala förhållanden. Det som har gjort att de nordiska länderna har klarat sig så pass bra ekonomiskt är att de flesta sociala ekonomiska åtgärder var på plats redan innan pandemin. Resten av Europa har i långt större grad varit tvungna att införa nya åtgärder. Vi vet i dag inte hur länge pandemin kommer att pågå. En annan fråga är om vi ska tillbaka till "det gamla normala". Det kommer vi helt säkert inte till 100 % i alla fall. Hiilamo avslutade med att konstatera att den nordiska modellen har visat sig att vara mycket robust och motståndskraftig jämfört med de modeller man har i resten av Europa.

Den tredje och sista delen första dagen handlade om "Skillnader i pandemin från fyra perspektiv". De fyra perspektiven var Barn och unga (presenterat av May Britt Sundal, Fagforbundet), Psykisk hälsa (presenterat av Merja Launis-Ahtiainen, JHL), Arbetslöshet (presenterat av Sofia Lindqvist, Kommunal och Tillgång till hälsotjänster (presenterat av Morten Sodemann, professor, överläkare Global hälsa & invandrarmedicin, Syddanska universitetet & Odense universitetssjukhus). Här var det lite olika erfarenheter som presenterades men gemensamt för alla var de stora skillnaderna. För barn och unga var det tydligt att de som var sårbara före pandemin hade fått det ännu svårare. Många av dessa har fått sämre psykisk hälsa under pandemin. En viktig orsak var att trygga vuxna har blivit mindre tillgängliga. När det gäller psykisk hälsa var också en av erfarenheterna att det är flera barn och unga som har drabbats av ångest och depression. Det ser ut som att denna grupp samt de äldre har märkt detta mest. När det gäller arbetslöshet är skillnaderna mellan branscher stora. När arbetslösheten nu går nedåt igen gäller det inte för de långtidsarbetslösa. De ser ut att ha fått det ännu svårare att komma in på arbetsmarknaden. När det gäller tillgång till hälsotjänster ser det ut att de med lägst inkomster är de som har blivit mest sjuka. Troligen för att de har haft svårast att efterleva rekommendationerna. Så även här är det stora skillnader och det ser ut att ekonomi har varit en viktig faktor.

Andra dagen startade med "Äldreomsorgen" som tema. Lisa Pelling från Arena Idé var huvudinledare och presenterade en större undersökning från nio europeiska länder, däribland de nordiska. Pandemin drabbade en sektor som redan var underfinansierad, underbemannad och lågt prioriterad. Dessutom var det brist på kompetens, ökande privatisering och sjunkande organisationsgrad i sektorn. Allt detta bidrog till att äldreomsorgen inte blev prioriterad, särskilt i starten av krisen och gjorde att nästan hälften av alla dödsfall har skett inom äldreomsorgen. Det var stora brister både när det gäller arbetsmiljö och -villkor som bidrog till bristen i skyddet av de äldre. Personlig skyddsutrustning prioriterades inte heller till äldreomsorgen och många måste arbeta utan godkänd skyddsutrustning. Överdrivet bruk av övertid och dåliga sjuklönesystem i flera av länderna gjorde att folk gick till arbetet när de borde ha varit hemma. Vidare har privatiseringen och fragmenteringen inom äldreomsorgen gjort det svårare att etablera en gemensam strategi och styrning och kontroll av att regler och riktlinjer blir följda som de skall. Nyliberala idéer har varit ett stort problem under pandemin.

aw

Efter huvudinledningen höll de övriga tre länderna korta inlägg om äldreomsorgen (Lisa är från Sverige) i sina respektive länder. Dessa presenterades av Sari Bäcklund (Finland), Martin Sandberg Buch (Danmark) samt Ingvar Skjerve och Anne Mari Samskott (Norge). Dessa inlägg bekräftade att äldreomsorgen blev nedprioriterad i alla länderna. Särskilt i starten. Det är här de flesta dödsfall har varit. Stort underskott på kvalificerad personal/bemannning. Deltid är också ett stort problem. Belastningen på personalen blev för stor fysiskt, psykiskt och etiskt. Ett par positiva saker kan också ses: Efterhand blev samarbetet och kommunikationen bättre. Dessutom skedde ett "jättekiv" när det gäller användningen av teknologi.

"Sjukhusen under pandemin" var nästa tema med Mari Huupponen från Kommunal som föredragare. Hon presenterade en intervjuundersökning utförd bland medlemmar i Kommunal på olika nivåer. I likhet med äldreomsorgen har också sjukhusen i Sverige varit underbemannade. "Just in time"-principen gjorde att det inte fanns tillräckligt med skyddsutrustning. Särskilt i starten. Det är inte tillräckligt kvalificerad bemanning i sjukhusen heller. Underfinansiering är ett problem också på sjukhusen. "Det var kris innan och det är kris nu" är en utsaga som återkommer.

Sista temat var "Förbundens arbete med att bevaka medlemmarnas intressen under pandemin". Håkan Nilsson (Kommunal), Mona Striib (FOA), Vidar Evje (Fagforbundet) och Merja Hyvärinen (JHL) berättade från sina respektive förbund. Gemensamt för alla var att det har varit en hektisk tid med högt tempo och ändringar i ett högt tempo. Arbetsmiljöarbetet har varit väldigt centralt, med stor belastning på skyddsombud och andra förtroendevalda. Att bevaka medlemmarnas säkerhet i arbetet har varit huvudfokus. Påverkansarbete på politiker och myndigheter har också tagit mycket tid och krafter i anspråk. Samtidigt gjorde den digitala omställningen vi alla gick igenom informationsarbetet både lättare och svårare eftersom det krävde omställning i vårt sätt att lösa uppgifterna på. Det samt att bevaka medlemmarnas arbetstrygghet var också en primär uppgift som vi utförde väldigt bra.

Konferensen väckte stort engagemang och det är tydligt att detta var ett tema som många är involverade i.

Slutord

KNS konferensverksamhet har under 2021 fokuserat på temakonferenser. Coronapandemin gjorde att det blev en extra utmaning att genomföra de planerade konferenserna. Det är därför glädjande att alla konferenserna kunnat genomföras i ett digitalt format.

Hela verksamheten har, som nämnts flera gånger, krävts att läggas om. Med erfarenheter från fjolåret och en stor portion flexibilitet från många, har vi klarat att genomföra alla planerade aktiviteter. Erfarenheterna är att det låter sig göras också på digitala plattformar, men saknaden av fysiska möten för konferenser och möten är reellt.

I PSI/EPSU-arbetet visar det sig att det även under 2021 har varit KNS-förbunden som är de drivande i den nordiska gruppen (NOFS). Det är därför viktigt att KNS fortsätter och stärker sitt samarbete också i relation till dessa organisationer, där utmaningarna är många också framledes.

CW

Resultat och ställning - rättvisande översikt över utvecklingen

Förbundens sammanlagda medlemsantal, som inte var pensionärer den 31 december 2020, vilket legat till grund för medlemsavgiften för 2021 uppgick till 1 049 656 (1 036 746) medlemmar vilket var en ökning med 12 910 medlemmar sedan 31 december 2019.

Medlemsavgiften var under 2021 2,80 (2,70) SEK per medlem.

KNS har under året haft 1 (1) årsarbetare var av 0,5 (0,5) kvinnor.

Årets resultat uppgick till 1 566 696 (1 187 597) SEK detta var 1 780 696 SEK bättre än budgeterat vilket till största del berodde på ränteintäkter att covid-19 pandemin gjort att kostnader för resor och styrelsemöten och representantskap blivit betydligt lägre.

Det egna kapitalet den 31 december 2021 var 5 807 192 (4 240 496) SEK.

Förbundens medlemsantal den 31 december respektive år och KNS ekonomiska utveckling de senaste fyra åren.

	<u>2021-12-31</u>	<u>2020-12-31</u>	<u>2019-12-31</u>	<u>2018-12-31</u>
Medlemsutveckling:				
FOA	142 465	145 053	144 060	146 393
JHL	99 971	117 654	123 085	125 378
Fagförbundet	276 847	267 431	266 702	253 653
Kommunal	514 531	519 518	502 899	504 121
SUMMA	1 033 814	1 049 656	1 036 746	1 029 545
Ekonomisk utveckling:				
Resultat	1 566 696	1 187 597	92 676	77 684
IB Eget kapital	<u>4 240 496</u>	<u>3 052 899</u>	<u>2 960 223</u>	<u>2 882 539</u>
Eget kapital vid årets utgång	5 807 192	4 240 496	3 052 899	2 960 223

Förändring av kapital

<u>kr</u>	Balanserat <u>resultat</u>	<u>Årets resultat</u>	Summa eget <u>kapital</u>
Belopp vid årets ingång	3 052 899	1 187 597	4 240 496
Föregående års resultat	1 187 597	-1 187 597	
Årets resultat		<u>1 566 696</u>	<u>1 566 696</u>
Belopp vid årets utgång	4 240 496	1 566 696	5 807 192

CW

Resultaträkning	Not	2021	2020
Verksamhetsintäkter			
Medlemsavgifter	2	2 930 941	2 787 027
Övriga verksamhetsintäkter		4	5 189
Summa fackliga verksamhetsintäkter		<u>2 930 945</u>	<u>2 792 216</u>
Verksamhetskostnader	3		
Styrelse och ledningskonferens		-136 144	-93 170
Representantskapsmöte		-52 921	-
Förberedelsekommitté		-56 687	-45 127
Temakonferenser		-111 463	-238 211
Sekretariats- och kontorskostnader		-1 524 072	-1 473 942
Summa fackliga verksamhetskostnader		<u>-1 881 287</u>	<u>-1 850 450</u>
Fackliga verksamhetens resultat		<u>1 049 658</u>	<u>941 766</u>
Resultat från finansiella poster			
Ränteintäkter och liknande resultatposter		652 843	311 535
Räntekostnader och liknande resultatposter		-1 987	112
Summa resultat från finansiella poster		<u>650 856</u>	<u>311 647</u>
Resultat efter finansiella poster		1 700 514	1 253 413
Skatt		-133 818	-65 816
Årets resultat		<u>1 566 696</u>	<u>1 187 597</u>

(w)

Balansräkning	Not	2021-12-31	2020-12-31
Tillgångar			
Omsättningstillgångar			
<u>Kortfristiga fordringar</u>		-	36 043
Skattefordringar			
Fordringar närstående	4	6 041 179	4 369 063
Övriga kortfristiga fordringar		16 613	18 769
Summa omsättningstillgångar		6 057 792	4 423 875
 Summa tillgångar		 <u>6 057 792</u>	 <u>4 423 875</u>
 Eget kapital och skulder			
Eget kapital			
Balanserat kapital		4 240 496	3 052 899
Årets resultat		1 566 696	1 187 597
Summa Eget kapital		5 807 192	4 240 496
 Kortfristiga skulder			
Skatteskulder		48 690	-
Övriga kortfristiga skulder		26 917	26 286
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		174 993	157 093
		250 600	183 379
Summa eget kapital och skulder		<u>6 057 792</u>	<u>4 423 875</u>

60

Noter

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Årsredovisningen upprättas med tillämpning av årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3).

Intäkter

Medlemsavgifter redovisas i den tidsperiod avgiften avser och redovisas till det verkliga värdet av vad som erhållits eller kommer att erhållas.

Finansiella instrument

Finansiella instrument redovisas i enlighet med reglerna i K3 kapitel 11, vilket innebär att värdering sker utifrån anskaffningsvärde.

Kundfordringar och övriga fordringar

Fordringar redovisas som omsättningstillgångar med undantag för poster med förfallodag mer än 12 månader efter balansdagen, vilka klassificeras som anläggningstillgångar. Fordringar tas upp till det belopp som förväntas bli inbetalt efter avdrag för individuellt bedömda osäkra fordringar. Fordringar som är räntefria eller som löper med ränta som avviker från marknadsräntan och har en löptid överstigande 12 månader, redovisas till ett diskonterat nuvärde och tidsvärdeförändringen redovisas som ränteintäkt i resultaträkningen.

Låneskulder och övriga korta skulder

Låneskulder redovisas initialt till anskaffningsvärde efter avdrag för transaktionskostnader (upplupet anskaffningsvärde). Skiljer sig det redovisade beloppet från det belopp som ska återbetalas vid förfallotidpunkten periodiseras mellanskillnaden som räntekostnad över lånets löptid med hjälp av instrumentets effektivränta. Härigenom överensstämmer vid förfallotidpunkten det redovisade beloppet och det belopp som ska återbetalas. Övriga korta skulder redovisas till anskaffningsvärde.

Ersättning till anställda

Löpande ersättning till anställda i form av löner, sociala avgifter och liknande kostnadsförs i takt med att den anställda utför tjänster. Föreningen har både förmånsbestämda och avgiftsbestämda pensionsplaner. I förmånsbestämda pensionsplanen betalar föreningen till en pensionsstiftelse förvaltd av Svenska Kommunalarbetsareförbundet. I avgiftsbestämda planer betalar företaget fastställda avgifter till ett annat företag och har inte någon legal eller informell förpliktelse att betala något ytterligare även om det andra företaget inte kan uppfylla sitt åtagande. Föreningens resultat belastas för kostnader i takt med att de anställdas pensionsberättigande tjänster utförts.

Utländska valutor

Transaktioner i utländsk valuta omräknas enligt transaktionsdagens kurs. Fordringar och skulder i utländsk valuta värderas till balansdagens kurs.

Inkomstskatter

Aktuella skatter värderas utifrån de skattesatser och skatteregler som gäller på balansdagen.

aw

Redovisade inkomstskatter innefattar skatt som skall betalas eller erhållas avseende aktuellt år samt i förekommande fall justering avseende tidigare års aktuella skatt. Skattefordringar värderas till vad som enligt KNS bedömning skall erhållas från skatteverket.

Not 2 Medlemsavgifter

	<u>2021</u>	<u>2020</u>
Föreningens medlemsintäkter fördelar sig enligt följande:		
Danmark (FOA)	398 305	376 774
Finland (JHL)	329 431	332 330
Norge (Fagforbundet)	748 555	720 095
Sverige (Kommunal)	1 454 650	1 357 828
Summa	<u>2 930 941</u>	<u>2 787 027</u>

Not 3 Anställda och förtroendevalda

	<u>2021</u>	<u>2020</u>
Medelantalet anställda uppgår till		
Kvinnor	0,5	0,5
Män	0,5	0,5
Totalt	<u>1,0</u>	<u>1,0</u>
Löner, ersättningar, sociala avgifter och pensionskostnader		
Löner och ersättningar:		
Generalsekreterare	586 941	602 570
Övriga anställda	226 378	189 552
Summa	<u>813 319</u>	<u>792 122</u>
Sociala avgifter	268 596	229 345
Pensionskostnader	312 712	319 292
Summa	<u>1 394 627</u>	<u>1 340 759</u>
Av pensionskostnaden avser 293 471 (301 285) generalsekreterare		

aw

Not 4 Mellanhavanden närstående

	<u>2021-12-31</u>	<u>2020-12-31</u>
Fordringar Kommunal	6 067 172	4 420 741
Skulder till Kommunal	-25 993	-51 678
Summa	<u>6 041 179</u>	<u>4 369 063</u>

Fordran på Kommunal utgörs av andel i koncernkonton i Swedbank och Nordea samt upplupen ränta på dessa.

Not 5 Väsentliga händelser efter räkenskapsårets slut

2021 års representantskap beslutade att för 2022 höja medlemsavgiften från 2,80 SEK med 0,10 SEK till 2,90 SEK per förbundsmedlem.

PSI har beslutat att flytta fram sin kongress från 2022 till 2023. Som en konsekvens av detta har KNS beslutat att flytta sitt kommande representantyskap från 2022 till 2023.

Stockholm 2022-05-25

Mette Nord
Ordförande

Mona Striib

Malin Ragnegård

Päivi Niemi-Laine

Lars Randerz

Not 4 Mellanhavanden närstående

	<u>2021-12-31</u>	<u>2020-12-31</u>
Fordringar Kommunal	6 067 172	4 420 741
Skulder till Kommunal	-25 993	-51 678
Summa	6 041 179	4 369 063

Fordran på Kommunal utgörs av andel i koncernkonton i Swedbank och Nordea samt upplupen ränta på dessa.

Not 5 Väsentliga händelser efter räkenskapsårets slut

2021 års representantskap beslutade att för 2022 höja medlemsavgiften från 2,80 SEK med 0,10 SEK till 2,90 SEK per förbundsmedlem.

PSI har beslutat att flytta fram sin kongress från 2022 till 2023. Som en konsekvens av detta har KNS beslutat att flytta sitt kommande representantyskap från 2022 till 2023.

Stockholm 2022-05-25

Mette Nord
Ordförande

Mona Striib

Malin Ragnegård

Päivi Niemi-Laine

Lars Randerz

Not 4 Mellanhavanden närstående

	<u>2021-12-31</u>	<u>2020-12-31</u>
Fordringar Kommunal	6 067 172	4 420 741
Skulder till Kommunal	-25 993	-51 678
Summa	<u>6 041 179</u>	<u>4 369 063</u>

Fordran på Kommunal utgörs av andel i koncernkonton i Swedbank och Nordea samt upplupen ränta på dessa.

Not 5 Väsentliga händelser efter räkenskapsårets slut

2021 års representantskap beslutade att för 2022 höja medlemsavgiften från 2,80 SEK med 0,10 SEK till 2,90 SEK per förbundsmedlem.

PSI har beslutat att flytta fram sin kongress från 2022 till 2023. Som en konsekvens av detta har KNS beslutat att flytta sitt kommande representantskap från 2022 till 2023.

Stockholm 2022-05-25

Mette Nord
Ordförande

Mona Striib

Malin Ragnegård

Päivi Niemi-Laine

Lars Randerz

Not 4 Mellanhavanden närstående

	<u>2021-12-31</u>	<u>2020-12-31</u>
Fordringar Kommunal	6 067 172	4 420 741
Skulder till Kommunal	-25 993	-51 678
Summa	<u>6 041 179</u>	<u>4 369 063</u>

Fordran på Kommunal utgörs av andel i koncernkonton i Swedbank och Nordea samt upplupen ränta på dessa.

Not 5 Väsentliga händelser efter räkenskapsårets slut

2021 års representantskap beslutade att för 2022 höja medlemsavgiften från 2,80 SEK med 0,10 SEK till 2,90 SEK per förbundsmedlem.

PSI har beslutat att flytta fram sin kongress från 2022 till 2023. Som en konsekvens av detta har KNS beslutat att flytta sitt kommande representantskap från 2022 till 2023.

Stockholm 2022-05-25

Mette Nord
Ordförande

Mona Striib

Malin Ragnegård

Päivi Niemi-Laine

Lars Randerz

Vår revisionsberättelse har lämnats 2022 - 05 - 31.

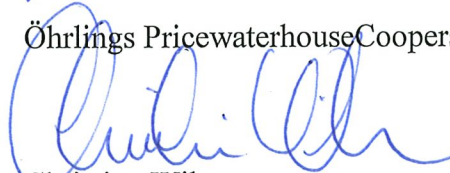

Jörgen Olsson

Jeanette Nordström

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Christine Wikström
Auktoriserad revisor

Per Brännström

Revisionsberättelse

Till representantskapsmötet i Kommunalanställdas Nordiska Samarbete, org.nr 802005-6027

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Kommunalanställdas Nordiska Samarbete för år 2021.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Kommunalanställdas Nordiska Samarbets finansiella ställning per den 31 december 2021 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Revisorernas ansvar enligt denna sed beskrivs närmare i avsnitten Den auktoriserade revisorns ansvar samt De förtroendevalda revisorernas ansvar.

Vi är oberoende i förhållande till föreningen enligt god revisorssed i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen för bedömningen av föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen avser att likvidera föreningen, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Den auktoriserade revisorns ansvar

Jag har att utföra revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Mitt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- Identifierar och bedömer jag riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för mina uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.

- skaffar jag mig en förståelse av den del av föreningens interna kontroll som har betydelse för min revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala mig om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar jag lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar jag en slutsats om lämpligheten i att styrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Jag drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. Om jag drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste jag i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Mina slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att föreningen inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar jag den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Jag måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Jag måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland eventuella betydande brister i den interna kontrollen som jag identifierat.

De förtroendevalda revisorernas ansvar

Vi har att utföra en revision enligt revisionslagen och därmed enligt god revisionssed i Sverige. Vårt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och om årsredovisningen ger en rättvisande bild av föreningens resultat och ställning.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens förvaltning för Kommunalanställdas Nordiska Samarbete för år 2021.

Vi tillstyrker att representantskapsmötet beviljar styrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalande

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorernas ansvar. Vi är oberoende i förhållande till föreningen enligt god revisorssed i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningen.

Revisorernas ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder den auktoriserade revisorn professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på den auktoriserade revisorns professionella bedömning och kongressvalda revisorsers bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för föreningens situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet.

Stockholm den 31 maj 2022

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Christine Wikström
Auktoriserad revisor

Jörgen Olsson

Jeanette Nordström

Per Brännström